

PediSurv: epidemiologische surveillance van ernstige en/of zeldzame infectieziekten bij kinderen jonger dan 15 jaar.

Jaarrapport 2023

Auteurs: Cato Dambre¹, Ilse Peeters¹, Marjorie Fonnesu¹

Revisie: Laura Cornelissen¹

¹Epidemiologie van Infectieziekten, Sciensano

Hoofdpunten

- PediSurv is een surveillancenetwerk dat 6 ernstige/zeldzame ziekten bij kinderen onder 15 jaar opvolgt: acute slappe verlamming, mazelen, congenitaal rubellasyndroom, bof, invasieve pneumokokkeninfecties en ernstige pertussis bij kinderen <3 jaar.
- In 2023 namen 349 pediaters en huisartsen deel aan de surveillance.
- Er werden voor 2023 2 658 nulmeldingen en 100 gevallen geregistreerd.
- De nulmeldingen zijn belangrijk voor het opvolgen van de eradicatie- en eliminatiedoelstellingen voor polio, mazelen en rubella.
- Anderzijds is de uitgebreide klinische informatie die wordt verzameld een belangrijke aanvulling op andere surveillancebronnen.

Wat is PediSurv?

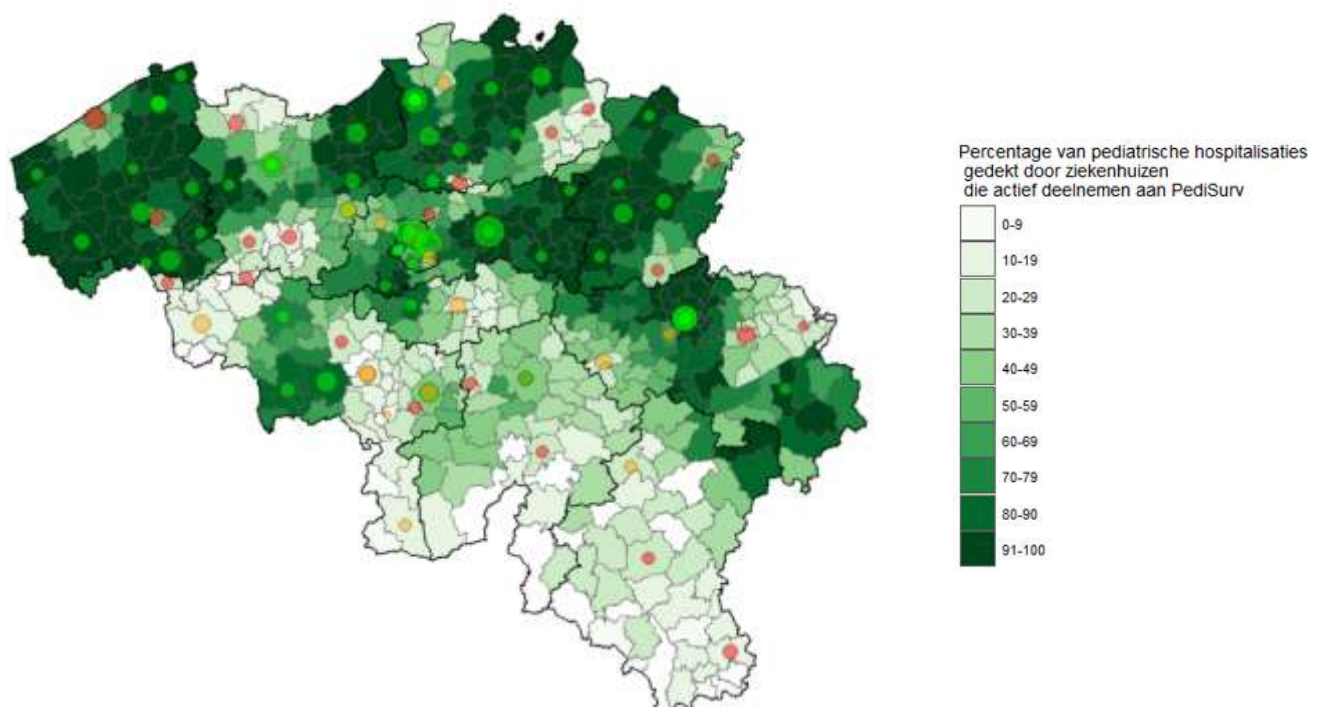
[PediSurv](#) is een surveillancenetwerk waaraan pediaters uit heel België en huisartsen uit het Brussels Hoofdstedelijk Gewest deelnemen, gecoördineerd door Sciensano. Het netwerk verzamelt demografische, klinische en microbiologische gegevens over 6 ernstige en/of zeldzame vaccineerbare infectieziekten bij kinderen jonger dan 15 jaar. Deelnemende artsen krijgen maandelijks een uitnodiging met de vraag gevallen te registreren. Indien er zich geen gevallen voordeden, wordt de arts gevraagd dit te bevestigen door het versturen van een 'nulmelding'. Artsen werkzaam in ziekenhuizen voeren registraties uit via de beveiligde applicatie '[Healthdata](#)'. Voor huisartsen en artsen in privépraktijken is het niet mogelijk Healthdata te gebruiken, zij voeren registraties uit via een beveiligd platform beheerd door de dienst 'Epidemiologie van Infectieziekten' binnen Sciensano. Voor dit rapport combineren we de gegevens uit beide gegevensstromen.

Representativiteit van de gegevens

In het jaar 2023 namen 349 artsen deel aan de surveillance (minstens 1 registratie), waarvan 235 actief deelnamen (minimum 6 registraties per jaar) en 89 artsen elke maand rapporteerden.

In Figuur 1 worden alle ziekenhuizen met pediatrie bedden in België weergegeven met een stip. De grootte van de stip is evenredig met het aantal pediatrie bedden in het betreffende ziekenhuis. Ziekenhuizen die actief deelnemen aan PediSurv (minstens 1 arts min. 6x/jaar), minder actief deelnemen (minstens 1 arts 1-5x/jaar) en niet deelnemen zijn aangeduid met respectievelijk groene, oranje en rode stippen. Gemeentes worden ingekleurd naargelang het percentage van pediatrie hospitalisaties in hun gemeente dat wordt opgevangen door actief deelnemende ziekenhuizen. Voor heel België wordt geschat dat actief deelnemende ziekenhuizen in 2023 66% van alle pediatrie hospitalisaties dekten.

Figuur 1: dekkingsgraad van het PediSurv netwerk in 2023, per gemeente.

Resultaten van de surveillance

Nulmeldingen

In 2023 werden 2 658 nulmeldingen gerapporteerd door 349 unieke deelnemers, met het hoogste aantal in april (n=229) en het laagste aantal in december (n=207), al zijn de maandelijkse verschillen eerder klein. In de laatste 5 jaar werden er jaarlijks tussen de 2600 en 3200 nulmeldingen gedaan in PediSurv.

Registraties van gevallen

In 2023 werden in totaal 108 gevallen gerapporteerd in PediSurv, waarvan na verdere controle 100 gevallen werden weerhouden. Duplicaten en gevallen die niet voldoen aan de gevaldefinitie worden geëxcludeerd uit de dataset. Onderstaande tabel geeft weer hoeveel gevallen per ziekte werden gerapporteerd. De aantallen van voorgaande jaren worden weergegeven ter vergelijking.

Tabel 1: aantal gevallen gerapporteerd in PediSurv, per ziekte, 2019-2023

Acute slappe verlamming - AFP

Gerapporteerd in 2023	Geëxcludeerd	Gevallen
1	0	1

Voorgaande jaren	Gevallen
2022	0
2021	3
2020	0
2019	1

Bof

Gerapporteerd in 2023	Geëxcludeerd	Gevallen
0	0	0

Voorgaande jaren	Gevallen
2022	2
2021	2
2020	5
2019	2

Mazelen

Gerapporteerd in 2023	Geëxcludeerd	Gevallen
8	0	8

Voorgaande jaren	Gevallen
2022	0
2021	0
2020	2
2019	7

Congenitaal rubellasyndroom - CRS

Gerapporteerd in 2023	Geëxcludeerd	Gevallen
0	0	0

Voorgaande jaren	Gevallen
2022	0
2021	0
2020	0
2019	0

Invasieve pneumokokkeninfecties - IPD

Gerapporteerd in 2023	Geëxcludeerd	Gevallen
90	8	82

Voorgaande jaren	Gevallen
2022	52
2021	37
2020	39
2019	45

Pertussis bij kinderen <3 jaar

Gerapporteerd in 2023	Geëxcludeerd	Gevallen
9	0	9

Voorgaande jaren	Gevallen
2022	4

Belang van PediSurv

PediSurv speelt een belangrijke rol in de nationale surveillance van vaccineerbare infectieziekten, al verschilt die rol naargelang de aandoening die gevolgd wordt. Het netwerk berust op de vrijwillige deelname van artsen en is dus niet exhaustief, maar de gegevens vormen een aanvulling bij andere surveillancebronnen.

De nulmeldingen zijn voornamelijk belangrijk voor het opvolgen van de vooruitgang naar en het behoud van de eradicatie- en eliminatiedoelstellingen van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) voor poliomyelitis, mazelen en rubella. De Europese regio werd in juni 2002 poliovrij verklaard, maar omdat polio wereldwijd nog niet uitgeroeid is, blijft het risico op herintroductie in België bestaan. Daarom is voortdurende surveillance noodzakelijk, waarbij alle gevallen van acute slappe paralyse (het belangrijkste symptoom van poliomyelitis) bij kinderen onder de 15 jaar worden geregistreerd. De AFP-registraties via PediSurv en de verplichte meldingen, en de actieve bevestiging van afwezigheid van gevallen via de PediSurv nulmeldingen, helpen om de poliovrije status van België te behouden.

Daarnaast heeft PediSurv door de afwezigheid van gevalsregistraties van CRS en de nulmeldingen ook bijgedragen aan het behalen en behouden van de rubella-eliminatiestatus, die in 2019 door de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) aan België werd toegekend. Ook voor mazelen werd in 2020 de eliminatiestatus bereikt, mede dankzij de nulmeldingen. Hoewel de rol van gevalsregistraties voor mazelen door sterke surveillance via verplichte meldingen en het werk van het Nationaal Referentiecentrum (NRC) de laatste jaren is afgenomen, blijven we registraties via PediSurv aanmoedigen ter validatie van de volledigheid van deze andere bronnen.

Wat betreft de andere ziekten die worden gevolgd, is de sterkte van PediSurv vooral de uitgebreide verzameling van klinische informatie en vaccinatiegegevens per geval, wat het netwerk tot een belangrijke aanvulling op andere bronnen maakt. Zo is PediSurv voor IPD de meest uitgebreide bron van klinische informatie, aangezien er geen verplichte meldingen zijn. Deze gegevens, in combinatie met de vaccinatiegegevens en serotyperingen van het NRC, stellen ons mee in staat om de impact van de pneumokokkenvaccins op te volgen.

Ook bij bof levert PediSurv aanvullende informatie die elders niet wordt vastgelegd. Het netwerk richt zich momenteel vooral op ernstige infecties met complicaties of hospitalisatie. Omdat deze ernstige vormen zeldzaam zijn, de meeste PediSurv gebruikers werkzaam zijn in ziekenhuizen en bof meestal in de eerstelijnszorg wordt gezien, verwachten we eerder weinig gevalsregistraties. Op dezelfde manier zal PediSurv ook voor ernstige pertussis bij kinderen onder 3 jaar klinische gegevens verzamelen, aanvullend op verplichte meldingen en NRC-data, met als doel de risicofactoren bij deze kwetsbare groep beter in kaart te brengen. De pertussisregistratie werd opgestart in 2022, verwacht wordt dat meer gevallen zullen worden geregistreerd in de komende jaren.

Gedetailleerde informatie per pathogeen is terug te vinden in de jaarlijkse epidemiologische rapporten (zie [‘Meer informatie’](#)).

Met dank aan alle pediaters en huisartsen die deelnemen aan deze surveillance.

Wenst u deel te nemen aan PediSurv, neem contact op: pedisurv@sciensano.be

Meer informatie

- Algemene informatie over PediSurv: <https://www.sciensano.be/nl/surveillance-van-infectieziekten-bij-kinderen-pedisurv>
- Gevalsdefinities: <https://www.sciensano.be/nl/surveillance-van-infectieziekten-bij-kinderen-pedisurv>
- Epidemiologische jaarrapporten Sciensano
  - [Poliomyelitis \(2022\)](#)
  - [Mazelen \(2022\)](#)
  - [Rubella \(2018\)](#)
  - [Bof \(2022\)](#)
  - [IPD \(2022\)](#)
  - [Pertussis \(2023\)](#)
  - [Samenvattend jaarverslag VPD \(2022\)](#)

Dit project wordt financieel ondersteund door :

